

जिल्हानिहाय जात प्रमाणपत्र पडताळणी
समित्यांकरिता पदनिर्मीती करणे.

महाराष्ट्र शासन

सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग

शासन निर्णय क्र. सकआ-२०१६/प्र.क्र.१२७/आस्था-२

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक :- ११ नोव्हेंबर, २०१६.

- वाचा :- १) शासन निर्णय, सा. न्या. व वि. स. विभाग क्र.सकआ-२०१४/प्र.क्र.१७३/आस्था-२, दि.९.६.२०१४
२) शासन निर्णय, सा. न्या. व वि. स. विभाग क्र.सकआ-२०१४/प्र.क्र.२१७(१)/आस्था-२, दि.२.३.२०१५
३) शासन निर्णय, सा. न्या. व वि. स. विभाग क्र.सकआ-२०१४/प्र.क्र.१२७/आस्था-२, दि.१.६.२०१६.

प्रस्तावना:-

शासन निर्णय सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग दि.२.३.२०१५ अन्वये जिल्हानिहाय एकूण ३६ जात प्रमाणपत्र पडताळणी समित्या गठित करण्याचा निर्णय घेण्यात आलेला आहे. सदर ३६ जिल्हानिहाय जात प्रमाणपत्र पडताळणी समित्यांकरिता राज्यात सध्या अस्तित्वात असलेल्या १५ विभागीय जात प्रमाणपत्र पडताळणी समित्यांच्या ३१२ पदांच्या आकृतीबंधापैकी ७६ पदे निरसित करून व ११५ पदे नव्याने निर्माण करून (मुख्यालय डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे येथील १३ पदांसह) एकूण ३५१ पदांच्या सुधारित आकृतीबंधास शासन निर्णय दिनांक १ जून, २०१६ अन्वये शासन मान्यता देण्यात आलेली आहे. सदर शासन निर्णयान्वये जात प्रमाणपत्र पडताळणी समितीच्या दक्षता पथकावरील पोलीस उपअधिक्षकांची पदे निरसित करण्यात आलेली आहेत.

जात प्रमाणपत्र पडताळणी समितीच्या दक्षता पथकावरील पोलीस उपअधिक्षकांची पदे निरसित केल्याबाबत श्री.राघोर्ते यांनी मा.उच्च न्यायालय, नागपूर खंडपीठ येथे जनहित याचिका क्र.११ / २०१६ दाखल केलेली होती. त्यावर मा.न्यायालयाने दिनांक २५.८.२०१६ रोजी "महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागास वर्ग व विशेष मागस प्रवर्ग (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) अधिनियम २००० मधील तरतूदीनुसार महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागास वर्ग व विशेष मागस प्रवर्ग (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) नियम २०१२ मध्ये दुरुस्ती केल्याशिवाय दक्षता पथकावरील पोलीस उपअधिक्षकांची पदे निरसित करता येणार नाहीत." असे आदेश दिलेले आहेत.

महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागास वर्ग व विशेष मागस प्रवर्ग (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) अधिनियम २००० मधील तरतूदीनुसार महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागास वर्ग व विशेष मागस प्रवर्ग (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) नियम २०१२ मध्ये दुरुस्ती करण्यास बराच कालावधी लागू शकतो. तथापी, जिल्हानिहाय जात प्रमाणपत्र पडताळणी समित्या तातडीने सुरु करावयाची आवश्यकता आहे. ही बाब विचारात घेवून जिल्हानिहाय जात प्रमाणपत्र पडताळणी समितीच्या दक्षता पथकासाठी पोलीस उपअधिक्षकांची पदे निर्माण करण्याचा प्रस्ताव दि.४ ऑक्टोबर २०१६ रोजीच्या मंत्रीमंडळ बैठकीत सादर करण्यात आला असता, राज्य मंत्रीमंडळाने प्रस्तावास मान्यता दिली असून, त्यानुसार शासन निर्णय निर्गमित करण्याची बाब विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

३६ जिल्हानिहाय जात प्रमाणपत्र पडताळणी समित्यांकरिता राज्यात सध्या अस्तित्वात असलेल्या १५ विभागीय जात प्रमाणपत्र पडताळणी समित्यांच्या ३१२ पदांच्या आकृतीबंधापैकी ७६ पदे निरसित करून व ११५ पदे नव्याने निर्माण करून (मुख्यालय डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे येथील १३ पदांसह) एकूण ३५१ पदांच्या सुधारित आकृतीबंधास शासन निर्णय दिनांक १ जून, २०१६ अन्वये मान्यता

देण्यात आलेली आहे. सदर पदांमध्ये जिल्हानिहाय जात प्रमाणपत्र पडताळणी समित्यांच्या दक्षता पथकासाठी दिनांक १ जून, २०१६ अन्वये निरसित करण्यात आलेली पोलीस उपअधिकारी संवर्गाची १५ पदे पुनर्जिवित करण्यास व नव्याने २१ पदे निर्माण करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

२. जिल्हानिहाय जात प्रमाणपत्र पडताळणी समित्यांकरिता नव्याने निर्माण करण्यात आलेल्या पदांकरिता रु.२.६२ कोटी इतक्या अतिरिक्त वार्षिक आर्थिक भारास मान्यता देण्यात येत आहे.

३. प्रस्तुत शासन निर्णय मा.मंत्रिमंडळाच्या दि.४.१०.२०१६ रोजीच्या बैठकीतील मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

४. प्रस्तुत शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१६१११११३३२१९९५२२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(ज्ञा. ल. सुळ)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य यांचे सचिव,राजभवन,मलबारहिल,मुंबई ४०० ००६
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
३. मा.मुख्य सचिव,मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
४. सर्व विभागीय आयुक्त/सर्व जिल्हाधिकारी
५. अतिरिक्त मुख्य सचिव (गृह), गृह विभाग, , मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
६. अपर मुख्य सचिव (सेवा), सामान्य प्रशासन विभाग, , मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
७. प्रधान सचिव,महसूल व वन विभाग, , मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
८. प्रधान सचिव, वित्त विभाग, , मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
९. आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, पुणे
१०. आयुक्त, अपंग कल्याण आयुक्तालय, पुणे,
११. संचालक, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण, पुणे,
१२. सर्व प्रादेशिक उपायुक्त, समाजकल्याण,
१३. महासंचालक, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे,
१४. सर्व अध्यक्ष, विभागीय जाती प्रमाणपत्र पडताळणी समिती
१५. सर्व सदस्य,विभागीय जात प्रमाणपत्र पडताळणी समिती,
१६. सर्व प्रादेशिक उपायुक्त, समाजकल्याण,
१७. सर्व सहायक आयुक्त, समाजकल्याण
१८. सर्व जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी,जिल्हापरिषद
१९. मा.मंत्री (सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
२०. मा.मंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
२१. मा.राज्यमंत्री (सामाजिक न्याय) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
२२. मा.राज्यमंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
२३. मा.राज्यमंत्री (गृह) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
२४. प्रधान सचिव (सा.न्या. व वि. स.) यांचे वरिष्ठ स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय,मुंबई,

- २५. सहसचिव (कार्यासन मावक), सा. न्या. व वि. स. विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- २६. सामान्य प्रशासन विभाग, कार्यासन क्र.१२, मंत्रालय, मुंबई
- २७. महसूल व वन विभाग, कार्यासन क्र.ई-१, मंत्रालय, मुंबई
- २८. निवडनस्ती /आरथा-२.